

<http://mail.aficccat.org/spip.php?article12940>

La privatització de les pensions, l'objectiu declarat de la dreta liberal

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : dimarts 16 d'octubre de 2018

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

Aquesta setmana, Christine Lagarde, directora gerent del Fons Monetari Internacional (FMI), ha visitat l'estat espanyol per inspeccionar les finances i per deixar les coses clares. Per una banda, s'ha mostrat satisfeta de les reformes econòmiques i laborals impulsades per l'anterior govern. Per l'altra, ha declarat que això de vincular les pensions amb la taxa d'inflació, l'índex de preus al consum (IPC), com es pretén ara, «pot fer perillar la sostenibilitat del sistema».

L'admonició apocalíptica la fi del sistema! se sustenta en el fet que aquesta relació de pensions i IPC afegiria entre un 3% i un 4% del PIB al pagament de les jubilacions en els pròxims 30 anys. Inassumible, diuen els tècnics de l'FMI, que conclouen que la pèrdua gradual de poder adquisitiu de les pensions és inevitable.

Els tècnics calculen, a més, que una revalorització del 0,25% anual als jubilats d'avui, tal com va establir el govern de Rajoy, reduiria el seu poder adquisitiu en un 30% de cara al 2050. Resignació, doncs.

«Aquesta Lagarde, que guanya gairebé 300.000 euros a l'any lliures d'impostos, amb dietes, viatges i despeses, té de tot menys dignitat i vergonya», diu indignat Domiciano Sandoval, portaveu de Marea Pensionista. «Els que guanyen aquestes quantitats de diners són els que proclamen que el sistema públic no té solució i que és insostenible quan saben que tenim 2,5 milions de pensionistes que es troben en el llindar de la pobresa». Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), més de la meitat dels 9,6 milions de pensions contributives no arriben al salari mínim (736 euros mensuals).

El Pacte de Toledo

A finals del mes passat es recuperava el Pacte de Toledo, creat el 1995 per assegurar la sostenibilitat del sistema de pensions. Es va dur a terme amb l'acord de tots els partits polítics de revaloritzar les pensions mitjançant l'IPC, per esmenar així la reforma unilateral del PP amb el vistiplau sindical l'any 2013, que va desembocar en les mobilitzacions massives de jubilats que van omplir les ciutats de l'estat espanyol. L'anomenat factor de sostenibilitat vinculat a l'esperança de vida, l'augment del 0,25% en funció de la salut de la Seguretat Social i una memorable carta als jubilats de la ministra Fátima Báñez en la qual els informava de la pujada d'un euro de les prestacions van indignar els pensionistes.

El Pacte de Toledo, però, ja no és el que era, i les mesures que es puguin implementar basades en la reducció de la despesa pública, les retallades i l'austeritat no solucionen res. Els escenaris són prou diferents i l'argumentari inicial ja no és vigent. Les formules liberals per desballestar l'estat del benestar iniciades fa anys han anat creant escola fins a esdevenir hegemòniques, i l'estratègia de la por s'ha instal·lat inadvertidament.

«El Pacte de Toledo està mort i el que caldria fer és posar-hi fi de manera definitiva», expressa Domiciano Sandoval. «El sistema públic de pensions té un problema d'ingressos i no de despeses. S'ha destruït el mercat laboral i s'ha fet deliberadament amb el Pacte de Toledo. Cal una taula oberta, un debat públic sobre el sistema de pensions, i com a pensionistes hem d'estar presents», continua. Segons l'economista Miren Etxezarreta, «és imprescindible reformar el mercat laboral perquè els pensionistes puguin tenir diners, perquè si no hi ha feina i no hi ha salaris decents, no hi haurà diners per als pensionistes. Al capdavall, les pensions s'han de mantenir com es mantenen la resta de despeses col·lectives, és a dir, a través dels pressupostos generals de l'Estat».

Privatització de les pensions

Quan Lagarde menciona la fallida del sistema no fa més que inflar la vella estratègia de la por entre la ciutadania.

Com quan s'al·ludeix al forat de 18.000 milions d'euros anuals en el sistema de pensions. O com quan els analistes mantenen que la causa de l'enorme creixement del deute és fruit de les pensions, però obliden alegrement que el 65% del deute acumulat entre 1995 i 2017 correspon a interessos. «La banca està lluitant per fer-se càrrec dels diners que gestionen les pensions públiques, que són molts diners», assegura el portaveu de Marea Pensionista. El negoci de les pensions i el dels vells, en general, podria agafar el relleu del fastuós negoci hipotecari de la dècada passada, que tant va enriquir els bancs i tantes misèries va portar a la ciutadania.

Els fons d'inversió i les asseguradores ja han començat a olorar els beneficis del sector. Les residències d'avis, fonamentalment privades, van facturar l'any passat 4.300 milions d'euros. Segons l'Associació d'Empresaris de Serveis per a la Dependència (AESTE), que agrupa els grans del sector com Eulen, Sanitas, Caser i Domus Vi, els beneficis es duplicaran en els pròxims dos anys.

Els liberals tenen un guru força admirat que ja fa anys que recorre el món venent les excel·lències dels fons d'inversió. És el principal ideòleg de la privatització de les pensions. «Si el problema de fons és la desconexió entre esforç i beneficis, llavors cal transitar cap a un model de capitalització, l'essència del qual rau precisament a vincular les contribucions obtingudes amb les aportacions realitzades», es llegeix en el seu llibre *Por una verdadera reforma de las pensiones*, que es pot descarregar a la pàgina web Civismo, referent liberal, i que es fa ressò dels llibres i miracles de l'autor. Segons ell, amb el sistema de capitalització de les pensions els treballadors esdevenen «propietaris de capital» i «inversors a llarg termini».

El nom de l'autor és José Piñera, ministre de Treball i Previsió Social del Xile de Pinochet, germà de l'actual president i pioner en la implantació de les tesis neoliberals, entre les quals la capitalització de les pensions. Avui, una quarta part dels avis xilens que van cotitzar durant més de vint anys ja no reben cap assignació monetària i el 79% de les retribucions estan per sota del salari mínim. Els pensionistes xilens han sortit al carrer per exigir un sistema públic de repartiment, com el de l'estat espanyol.

* *Article publicat al diari Jornada*

<https://www.diarijornada.coop/economia/20181006/privatitzacio-pensions-objectiu-declarat-dreta-liberal>